

วิทยาลัยสารพัดช่าง
วันที่ ๑๙.๗.๑๙..
วันที่ ๒๐.๗.๒๕๖๕
เวลา ๑๑.๕๐ น.

ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๕๕

สำนักอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความร่วมมือขับเคลื่อนมาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ
เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ
(Sex Worker) มาตรการที่ ๔ มาตรการด้านการลดการตีตราและละเมิดสิทธิ ข้อที่ ๑ การรณรงค์ส่งเสริมแนวคิด
สิทธิมนุษยชน เสริมสร้างความเข้าใจให้สังคมตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมถึงเพศภาวะ
และอัตลักษณ์ทางเพศ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา โดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มอบหมายให้สำนักอำนวยการเป็นหน่วยงานหลัก
ในการขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าว

ในการนี้ สำนักอำนวยการ จึงขอให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนมาตรการ
และแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ โดยรณรงค์ส่งเสริมให้นักเรียน
นักศึกษา ประชาชน และสังคมเข้าใจแนวคิดสิทธิมนุษยชน และตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
รวมถึงเพศภาวะและอัตลักษณ์ทางเพศ เพื่อประโยชน์สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการต่อไป
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ

อ.จ. สำนักอำนวยการ

เพื่อทราบและพิจารณา

มาตรการและแนวทางในการ

คุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตพนักงานบริการ

เพื่อโปรดทราบ

ค.น. ๒๐๗.๑.๒๕

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร. ๐ ๒๐๒๖ ๕๕๕๕ ต่อ ๑๑๐๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๘๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@vec.mail.go.th

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

เรียน ผู้อำนวยการ

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. เพื่อดำเนินการต่อไป

๒๐๗.๑.๒๕

ขอแสดงความนับถือ

(นายราตรีสวัสดิ์ ธนาคันต์)

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

เรียน ผู้อำนวยการ

- เพื่อโปรดทราบ

- เพื่อดำเนินการต่อไป

๒๐๗.๑.๒๕

๑.ค.น.

๑. (๑๐)๕

๑๗.๑.๒๕

มาตรการและแนวทางเพื่อคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ

มาตรการที่ ๑ : มาตรการด้านการคุ้มครองสุขภาพอนามัย

เป้าประสงค์ : เพื่อคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพอนามัยแก่พนักงานบริการ

ที่	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	ส่งเสริมมาตรฐานการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่เป็นมิตร ไม่ตีตรา และเลือกปฏิบัติต่อพนักงานบริการ รวมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อกำกับควบคุมให้สถานประกอบการ/สถานบริการตระหนักถึงการคุ้มครองสิทธิ ความปลอดภัยด้านสุขภาพอนามัย อาชีวอนามัยของพนักงานบริการ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานบริการเข้าถึงบริการ	- กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค/กรมอนามัย - กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวง พม. โดย สค.
๒.	สนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรภาคเอกชนที่ทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ เข้ารับการอบรมด้านสุขภาพกาย จิตใจ สังคม เพื่อขยายเครือข่ายการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่พนักงานบริการ รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่พนักงานบริการ	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมควบคุมโรค/กรมอนามัย/กรมสุขภาพจิต - กระทรวง พม. โดย สค.
๓.	ส่งเสริมความร่วมมือกับเจ้าของสถานบริการให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือให้พนักงานบริการได้รับการตรวจสุขภาพในส่วนการตรวจเลือดและตรวจภายในฟรี โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิ	- กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค/กรมอนามัย - กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง
๔.	ส่งเสริมการจัดทำสื่อหรือชุดข้อมูลองค์ความรู้ที่ทำให้พนักงานบริการ ที่เป็นคนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการด้านสุขภาพ	- กระทรวง พม. โดย พก./สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ
๕.	ส่งเสริมให้ศูนย์พิงได้ (OSCC) บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือพนักงานบริการที่ประสบปัญหาความรุนแรง หรือถูกล่วงละเมิดทางเพศ	- กระทรวงสาธารณสุข โดย สป. สธ. - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวง พม. โดย สค.

มาตรการที่ ๒ : มาตรการด้านการส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เป้าประสงค์ : พนักงานบริการได้รับการคุ้มครองสิทธิและเข้าถึงสวัสดิการแรงงาน

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการ/สถานบริการ/นายจ้าง จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ได้มาตรฐานและคำนึงถึงความปลอดภัยของพนักงานบริการ จัดสวัสดิการให้กับพนักงานบริการตามมาตรฐานกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และเข้าถึงสิทธิประกันสังคม	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ
๒.	ปรับปรุงระบบการตรวจแรงงาน โดยให้เมืองค์กร/สมาคม/เครือข่ายของพนักงานบริการร่วมด้วย และสร้างกลไกหรือช่องทางการร้องทุกข์ ร้องเรียน ที่พนักงานบริการสามารถเข้าถึงได้และเป็นมิตรเพื่อให้คำปรึกษาหรือรับเรื่องร้องทุกข์ กรณีที่ถูกละเมิดสิทธิแรงงาน รวมทั้งปรับปรุงช่องทางการสื่อสารโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น สื่อออนไลน์เพื่อตอบโต้ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (พนักงานบริการ)	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๓.	กำหนดให้มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบการเชื่อมประสานระบบในการแก้ไขปัญหาในแต่ละด้านของพนักงานบริการกับการจัดสวัสดิการเพื่อคุ้มครองสิทธิที่ตอบสนองและสอดคล้องกับสภาพปัญหา	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวง พม. โดย สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๔.	จัดตั้งกองทุนเพื่อจัดสวัสดิการช่วยเหลือแก่ผู้ที่ประสบปัญหาจากภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้น เช่น โรคระบาด ภัยพิบัติ การชุมนุมทางการเมือง ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตด้านเศรษฐกิจ	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๕.	ส่งเสริมให้พนักงานบริการที่ไม่มีสัญชาติการจ้างงาน/ไม่มีนายจ้าง ทำประกันสังคมโดยประกันตนเองตามมาตรา ๔๐ รวมทั้งผลักดันให้มีการขยายสิทธิในการสร้างหลักประกันด้านสุขภาพแก่พนักงานบริการ เพิ่มเติมจากสิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง ๓๐ บาท รักษาทุกโรค)	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน/สำนักงานประกันสังคม

มาตรการที่ ๓ : มาตรการด้านการส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ

เป้าประสงค์ : พนักงานบริการได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ ทักษะที่จำเป็น และการฝึกอาชีพเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	พัฒนาช่องทาง/รูปแบบการให้บริการที่พนักงานบริการสามารถเข้าถึงได้สะดวก และพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมและการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานบริการ	- กระทรวง พม. โดย สค. - กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน/ กรมการจัดหางาน
๒.	สร้างแรงจูงใจและกำหนดมาตรการการคุ้มครองทางสังคมเพื่อให้พนักงานบริการเข้าถึงการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ	- กระทรวง พม. โดย สค. - กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๓.	สนับสนุนงบประมาณให้ภาคเอกชนได้มีบทบาทในการส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพให้พนักงานบริการโดยตรง และได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ/แหล่งทุนเพื่อสนับสนุนช่องทางการประกอบอาชีพ และทุนการประกอบอาชีพ	- กระทรวง พม. โดย สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - ธนาคารออมสิน/ธกส. - UNDP
๔.	จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทุนประกอบอาชีพแบบให้เปล่าหรือกองทุนให้กู้โดยปลอดดอกเบี้ยแก่พนักงานบริการเพื่อเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพเสริมให้สามารถมีรายได้เลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๕.	สำรวจแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยอย่างถาวร และเสริมสร้างกลไกพิเศษที่รองรับให้แรงงานข้ามชาติสามารถเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพได้	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๖.	การส่งเสริมให้พนักงานบริการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน	- กระทรวงศึกษาธิการ โดย กศน. ✓

มาตรการที่ ๔ : มาตรการด้านการลดการตีตราและละเมิดสิทธิ

เป้าประสงค์ : เพื่อลดการตีตราและจัดการเลือกปฏิบัติต่อพนักงานบริการ

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	การรณรงค์ส่งเสริมแนวสิทธิมนุษยชน เสริมสร้างความเข้าใจให้สังคมตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ รวมถึงเพศภาวะและอัตลักษณ์ทางเพศ	- กระทรวง พม. โดย สค. - กระทรวงศึกษาธิการ ✓ - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๒.	ส่งเสริมการจัดทำสื่อหรือจัดกิจกรรมเพื่อลดการตีตรา การละเมิดสิทธิต่อพนักงานบริการไม่เลือกปฏิบัติ	- กระทรวง พม. โดย สค. - สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงาน
๓.	คุ้มครองช่วยเหลือกรณีพนักงานบริการถูกละเมิดสิทธิ	- กระทรวง พม. โดย สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงาน

มาตรการที่ ๕ : มาตรการด้านการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากภาวะความเสี่ยง

เป้าประสงค์ : เพื่อให้พนักงานบริการสามารถปรับตัวได้เพื่อต้องเผชิญกับภาวะเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	เตรียมแผนรองรับภาวะความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบแบบเฉียบพลัน เพื่อให้สามารถปรับตัวและสามารถแก้ไขปัญหาด้านการดำเนินงานเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ (การหาอาชีพเสริม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยทางการเงิน วางแผน การใช้จ่ายเงิน การเข้าถึงตลาด/แหล่งทุน การขายของออนไลน์ การเสริมพลังเพื่อให้เกิดความมั่นใจในตัวเอง)	- กระทรวง พม. โดย สค.
๒.	ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำงานในเชิงป้องกันผลกระทบต่อนักงานบริการที่เกิดจากภาวะเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ (การถูกล่อซื้อ ถูกรีดไถ ความรุนแรงจากการถูกปล้นทรัพย์ การคุกคามจากโลกออนไลน์)	- กระทรวง พม. - กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๓.	อบรมเสริมสร้างทักษะและสร้างภูมิคุ้มกันแก่พนักงานบริการเพื่อให้รู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในโลกออนไลน์	- กระทรวง พม. - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม